

1907-03-24

þÿ š í à á¹ ¿ â - ± á . 360

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9504>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Η'.—ΑΡΙΘ. 360

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΙ (ΚΥΠΡΟΥ)

24 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ἡ 25η Μαρτίου, ἡ δοξασθεῖσα ἑκτη ἐπέτειος τῆς Ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ...

Ἐχουσιν ὅλοι σχεδὸν οἱ λαοὶ τὰς ἐθνικὰς ἐορτὰς των, εἰς αἰωνίαν ἀνάμνησιν γεγονότων, τὰ ὅποια ὑπῆρξαν εὐεργετικὰ ὄχι μόνον διὰ τὸ ἔθνος ἰδιαιτέρως ἀλλὰ δι' ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Διὰ ταύτην ὁμοῦ οὐδεμία ἄλλη ἐκ τῶν τοιούτων ἐορτῶν ἔχει τόσον ὑψηλὴν σημασίαν, ὅσον ἡ αὐρινὴ ἐθνικὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ ὅποια βασιμώτατα δύναται νὰ ὁμαζῆται καὶ νὰ εἶνε ἡ ἐορτὴ τῆς οἰκουμένης.

Ὅλοι αἱ σταδιοδρομίαι τῶν λαῶν, ὄχι μόνον αἱ παλαιότεραι, ἀλλὰ καὶ ὅσαι συνετελέσθησαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, καθ' ἃς ἡ λάμψις τῆς ἀληθείας κατέστη διαυγεστέρα, σταθερῶς στρέφουσι τὰ ὄμματα πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐκείνην ἀναγνωρίζουσιν ὡς μητέρα τοῦ φωτισμοῦ των. Ἴδου μεγαλεῖον αἰώνιον, ἴδου ὕμνος ἔξοχος.

Οὐδεμία ἀναγέννησις ἔθνους, χωρὶς νὰ ἔχη τὴν βάσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀκλονήτων ἀρχῶν, τὰς ὅποιας θεμελιώσεν ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἀθάνατον τοῦ Ἑλληνισμοῦ πνεῦμα. Εἰς τοῦτο ἀνάγεται ἅπαν τὸ σημερινὸν μεγαλεῖον οὐδὲποτε μεγάλου καὶ εὐτυχοῦς κράτους. Καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα ἐπέτειος ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶνε γενικῶς ἐορτὴ τῆς ἀνθρωπότητος.

Εἰς ὅσον ὕψος καὶ ἀν ἔφραθεν ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἀνθρωπίνῃ ἐντέλεια μὲ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων καὶ τὴν διηκενὴ ἐργασίαν, δὲν εὐρίσκει εἰς τὸ ἄκρον εἰμὴ πάντοτε ἐκεῖνα τὰ ὅποια τὸ ἀθάνατον Ἑλληνικὸν πνεῦμα ἔθεσε, καὶ μὲ τοῦτο πρέπει νὰ ἐμποτισθῶσιν αἱ καρφαὶ τῶν λαῶν διὰ νὰ φθῶσιν εἰς τὸ ὕψος των.

Ἡ βία καὶ ὀλικὴ δύναμις μὲ τὸν σκοτεινὸν πέπλον των περιδισμεύουσι τόσον μεγαλεῖον, καὶ οἱ δούχες τῶν βαρβάρων σπαράττουσιν ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας πανταχοῦ ὅπου ὑπῆρχε τὴν Ἑλλάδα, ὅταν ἐλητμόνησεν ἑαυτήν. Ἀλλὰ κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν στιγμήν, καθ' ἣν διὰ τοῦ περισσοτέρους δὲν ὑπῆρχε καὶ διὰ τοῦς ἐκλεκτοῦς ἦτο μόνον λατρευτὴ ἀνάμνησις, συνέρχεται καὶ δίδει εἰς τὸν κόσμον μὲ τὰ μεγαλουργήματα τοῦ 1821—1827 καὶ μὲ τὴν ἀνάστασιν τῆς ἐν τῶν ὑφίστανθαι θαυμάτων του. Ἐντὸς δὲ τοῦ δοξασθέντος ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καὶ τῆς μερικῆς ἀπελευθερώσεώς της διαστήματος, ἐνισχύουσα αὐτὴ ἑαυτήν, μὲ ὅσας δυνάμεις δίδωσεν ἀπὸ τὴν μοναδικωτάτην εἰς τὸν κόσμον τετρακοσίων ἐτῶν δοκιμασίαν, προβαίνει σταθερὰ καὶ προάγεται γοργώτατα, ἀνεύζουσα ἀσαλεύτως πρὸς τὴν θέσιν ἡ ὅποια τῆς ἀνήκει.

Μὲ τὸ ἀρχαῖον ἀθάνατον πῦρ τοῦ ὀ Ἑλληνισμοῦ ἀποτελεῖ πάλιν τὸν πρῶτον παράγοντα, ἐκπολιτικεῖ ἐκ δευτέρου τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν καθιστᾷ προσιτὴν εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν, ὅστις, μέχρι χθὲς μόλις, εἰς τὰ ὄρια αὐτῆς ἔληγε. Τίποτε δὲν δύναται νὰ τὸν κάμψῃ, καὶ σήμερον, μὲ τὴν ἀρχομένην ἀναγνωρίσιν τῶν εὐγενεστέρων ἔθνων, ἐργάζεται καὶ ἐτοιμάζεται σθεναρώτερον πρὸς τὸν μέγαν προορισμὸν του, ἐνῶ πανταχοῦ ὅπου εἶνε ἐξηπλωμένος σημεῖοι τὰ μεγάλα του βήματα μὲ πράξεις καὶ ἥρωισμοῦ, οἱ ὅποιοι φαίνονται μοναδικοὶ καὶ ὁμολογοῦνται μυστήριον ἀνεξήγητον διὰ πᾶν ἄλλον ἔθνος.

Ἡ ἐθνικὴ ἐνότης, θαυμασία εἰς ὅλας τῆς τὰς ἐκφάνσεις, καὶ ἡ ἀλληλεγγύη σχηματίζει σήμερον τὰς βάσεις τοῦ μεγαλείου του, καὶ ἡ ἀνευρούμενη πειθαρχία τῶν πολιτῶν του—καὶ τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ πρὸς τὸ αὐτὸν σκοπὸν ἐργαζομένων

καὶ τῶν ἐν τῇ δουλείᾳ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν μοχλοῦντων—ἀπέναντι τῶν δύο θρόνων, τοῦ ἱεροῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ πολιτικοῦ τῶν Ἀθηνῶν, εἶνε, καὶ ὀρεῖται νὰ εἶνε, ὡς ἄρθρον πίστεως. Διότι ἡ πειθαρχία αὐτὴ θὰ ἀπλοποιήσῃ τοὺς ἀγῶνας ἔσους ὑπολείπονται.

Μὲ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν μελῶν του καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ θλου, αἱ ὅποια ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀποκαλύπτονται πραγματικῶς ἀνυπέβλητοι, ὁ Ἑλληνισμὸς, δυνάμιθα θετικῶς νὰ προδῶμεν, θὰ φέρῃ τέλος καὶ θὰ στήσῃ μίαν ἡμέραν τὴν φωτεινὴν καὶ ἐξανθρωπίζουσαν σημαίαν του ἐπάνω εἰς τὰς μωριοποιήτους κληρονομικὰς τῆς ἐκάλξεως.

ΤΟ ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Κρινομένην ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ
κ. Γ. Χατζηδάκη.

Τὸ Τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου, τοῦ κ. Σίμου Μενάρδου, εὐρα τὴν ἐνώτατον τῶν κριτικῶν του εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Χατζηδάκη, αἱ ἐπὶ τοῦ ἔργου κρίσεις τοῦ ὁποίου ἤρξαντο δημοσιευόμεναι ἐν ἐπιφυλλίδι τῆς ἀθαιτικῆς ἡμερησίας «Ἀγῶνος.»

Ὁ περὶφανὴς καθηγητὴς κάμνει εὐρυτάτην ἀνάλυσιν τοῦ «Τοπωνυμικοῦ», καὶ χαρακτηρίζει τὸ συγγραφεῖα αὐτοῦ ὡς τὸν ἐκράτιστον τῶν ἐρευνητῶν τῆς Κύπρου. Κατόπιν ἀπεριθρῆναι τὰ ἔργα τοῦ κ. Μενάρδου καὶ συνεπάγεται τὰ ἑξῆς:

«Ἀλλ' ὑπὲρ πάσας τὰς μνημονευθείσας ἐργασίας ταύτας μεγάλως προίχει ἡ νεωτάτη, τὸ τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἔκτασιν (σελ. 106) ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐπισυμπίπτει. Δύναται ἀνευ φόβου διαφεύσεως νὰ διαχυρισθῶ, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος Ἑλληνικῆς γῆς γινώσκων νῦν τὰς τοπωνυμίας καὶ τὰ ἐκ τούτων δυνάμενα νὰ συναχθῶσιν ἱστορικὰ περίσματα καὶ παντοῖα διδάγματα, ὅσον τῆς εὐτυχοῦς ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην Κύπρου.»

Ἐκθέτων δὲ πῶς ὁ συγγραφεὺς ἐπέτυχεν ταῦτα, προσθέτει περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐπειδὴ προσέτι εἶνε πεπεισισμένος ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ μεγάλης ὀξυνοίας καὶ ταύτην ἐφιλοτιμήθη νὰ ἐπαυξήσῃ δι' ἐκτάτου φιλολογικῆς καὶ γλωσσολογικῆς μεθόδου, ἠτύχησε νὰ κατερρήσῃ τὸ Τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου τοιαῦτον, ὥστε νὰ εἶναι ὄντως πρότυπον εἰς πᾶσαν ἄλλην ὁμοίαν τοῦ λαοῦ ἐρευνᾶν παρ' ἡμῖν. Οὕτω πρῶτον νῦν ἐν ἑλληνικῇ βιβλίῳ περὶ τοιαύτων ζητημάτων ἀναγράφεται ἡ θεμελιώδης γλωσσικὴ ἀρχὴ ἧτι: οἰαδήποτε ἐτυμολογία, διαμαχομένη πρὸς τὴν Φωνητικὴν, ἐπομέναι πάντοτε ἀθαίρητος, ὅσον εὐφῶς καὶ ἀν δικαιολογηταὶ ἐστ' ἄλλον τρόπον. «Ἡ λέξις ἀπαρθηθῆναι», δι' ἧς συγκαλύπτονται συνήθως αἱ φωνητικαὶ διαφοραὶ, δὲν θὰ χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ προκειμένῃ πραγματείᾳ, ἐν ἣ ἐν γένει ἐπροσπαθήσαμεν νὰ ἐφαρμόζωμεν γλωσσολογικὰς ἀρχὰς, ἐρμηνεύουσας τὰς μεταβολὰς, ὧν τὴν ἐξήγησιν ζητοῦμεν.»

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. καθηγητὴς ἐκθέτει τὴν μέθοδον, καθ' ἣν ἐπροχώρησεν ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν τοπωνυμίων. Καὶ θεωρεῖ ὡς εἰς ἀναντιλέπτως μεγίστην τὴν ἐσχὺν τοῦ συλλογισμοῦ τοῦ κ. Μενάρδου, καθ' ὃν ἡ ὑπαρξίς ἐν Κύπρῳ τοπωνυμίων, ταυτοζουμένων πρὸς ὀνόματα ἀρχαίων πόλεων κειμένων μακρὰν τῆς νήσου, δεικνύει ὅτι κτίσματα οὕτως ὀνομαζόμενα θὰ ἐκείντο ἄλλοτε καὶ ἐπὶ τῆς Κύπρου ἄλλως φαίνεται παρίδοξος ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν σήμερον ἐπὶ τῆς νήσου. Κ.

Τὸ περίσσευμα τῶν βρετανικῶν ἐσόδων.

Λονδίνον, 1 Ἀπριλίου.—Τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους ἀνήλθον εἰς 144,814,073, παρουσιάζοντα αὐξήσιν 836,497. Ὁ ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν κ. Ἀσκουὴ ἐλπίζει ὅτι τὸ διαθέσιμον περίσσευμα θ' ἀνέλθῃ εἰς 3 1/2 ἑκατομμύρια.

Βόμβα ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κων/πολις, 1.—Δύο ἐφονεύθησαν καὶ τέσσαρες ἐπληγώθησαν ἐκ βόμβας ἐκραγείσης εἰς Πέρα.—Ρούτερ.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Υπό του Καθηγητοῦ Wilhelms Zerusalem.

(Συνέχεια.)

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ.

Ἡ μορφωτικὴ δύναμις τῶν μαθηματικῶν καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἶνε οὕτω παγκοίνως παραδεδεγμένη, ὥστε δὲν μὲν ὑπάρχει ἀνάγκη πολλὰ περὶ τούτου νὰ εἰπω. Ἡ συνήθεια εἰς ἐρισμούς μονοειδῶς τὸ αὐτὸ λέγοντας, ἡ παρατήρησις τῆς ἐπιπέδου τάξεως τῆς φύσεως, ἡ κτήσις τῶν σπουδαιωτάτων μαθηματικῶν ἐννοιῶν, ταῦτα πάντα εἰσι σήμερον ἀπαραίτητα πρὸς πᾶσαν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν.

Μόνον τοῦτο μὴ νομιζέτω τις, ὅτι ἡ τῶν μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν παιδείσις ποιεῖ παρέλκουσαν τὴν φιλολογικὴν. Διότι ἡ ψυχολογικὴ καὶ ἱστορικὴ παιδείσις δὲν δύναται νὰ ἐπιτυχάνεται διὰ τῶν μαθηματικῶν. Ὁ νέος τοῦ γυμνασίου εἶνε ἀνάγκη νὰ πορίζηται γνώσεις καὶ ἐκ τῆς φύσεως καὶ ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, καὶ διὰ τοῦτο μόνος ὁ σύνδεσμος μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν μετὰ τῆς κλασσικῆς ἢ τῆς νεωτέρας φιλολογίας δύναται νὰ παρέχῃ ἀληθῆ ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν.

ΥΠΕΡΕΧΟΝΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.

Ἄλλ' ἐπὶ ταύτης τῆς συνδέσεως στηρίζεται κυρίως τὸ πρόγραμμα τῶν ἡμετέρων γυμνασίων καὶ τῶν πρακτικῶν λυκείων, καὶ διὰ τοῦτο δεῖται τις νὰ δηλολογήσῃ ὅτι αἱ θεμελιώδεις ἐννοιαὶ τοῦ προγράμματος τούτου εἰσι παιδαγωγικῶς ὑγιεῖς καὶ ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἔργον τοῦ γυμνασίου.

Ἡ διάπλασις λοιπὸν τοῦ γυμνασίου οὐδαμῶς δεῖται νὰ ἐρμήσῃ πρὸς τὴν παντελῆ ἀνατροπὴν τοῦ ὑφισταμένου προγράμματος. Τὸναντίον θὰ ἔχη ἔτι δεύτερον καὶ σαφέστερον νὰ κατεργασθῇ τὴν ὁρθὴν καὶ θεμελιώδη ἐννοιαν καὶ ἀρχουσαν αὐτὴν νὰ καταστήσῃ. Ἡ φιλολογία καὶ αἱ μαθηματικαὶ μετὰ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὡς ἀσφαλεῖς χορηγοὶ ἐπιστημονικῆς παιδείσεως, εἶνε ἀνάγκη ἐν τῷ μέλλοντι προγράμμῳ νὰ λάβωσιν ὑπεροχὴν τοιαύτην, ἵνα κατὰ τὸν προβλεπόμενον εἰς ἀνωτέραν τάξιν πρὸ ὀφθαλμῶν λαμβάνωνται μάλιστα αἱ περὶ ταύτας τὰς μαθήσεις ἐργασίαι.

Βεβαίως πρὸς ἔξαρσιν τῆς φιλολογικῆς καὶ αἰσθητικῆς παιδείσεως τῶν μαθητῶν, ὡσπερ καὶ τῆς κοινωνιολογικῆς καὶ πολιτικῆς, θὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλα μαθήματα, ἀλλὰ ταῦτα δὲν θὰ ἔχωσι βεβαίως τὴν ἀξίωσιν ὅτι ἔχουσιν ἴσην σπουδαιότητα πρὸς τὰ μαθήματα ἐκεῖνα, ἅτινα τὴν ἐπιστημονικὴν παιδείωσιν παρέχουσιν.

Τοιαύτην τινὰ τῶν μαθημάτων συναρμογὴν ὑπολαμβάνω ἐγὼ ἰσχυρῶς ἐπιείγουσαν, διότι ἄλλως, ἂν πάντα τὰ μαθήματα ἰσχύουσιν ὡς ἰσότιμα, ἡ τάσις πρὸς ἐπέκτασιν ἐκάστου μαθήματος, ὡς τοῦτο ἐπιφέρει ἀναπεσπαστῶς ἡ πρόσδος τῆς ἐπιστήμης, μέλλει νὰ ἀγῆ ἢ εἰς ἐπιβάρυνσιν ὑπὲρ τὸ δέον ἢ εἰς ἐπιπελαιότητα.

ΠΩΣ ΚΑΤΟΡΘΟΥΤΑΙ Ο ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣ. ΣΚΟΠΟΣ.

Ἄλλ' ὡς κύριον ὑπολείπεται ἀείποτε τοῦτο, ὅτι σκοπὸς τοῦ γυμνασίου οὐδὲν ἕτερον δύναται νὰ ᾖ, εἰμὴ παιδείσις ἀγρῶσα πρὸς ἀνεξάρτητον πνευματικὴν ἐργασίαν, ὅπερ γίνεται διὰ μορφώσεως ἐπιστημονικῆς. Κατορθοῦται δὲ ὁ τοιοῦτος σκοπὸς ἀσφαλέστατα, ἂν συνδυασθῇ φιλολογικὴ παιδείσις μετὰ μαθηματικῆς καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ ἡμετέρα ἄρα δι' ατύπως ἔδωκε σπουδαία συμπεράσματα περὶ τῆς μορφῆς τοῦ σχολικοῦ προγράμματος. Ἀλλὰ καὶ ἔτι σπουδαιωτέρα εἰσι τὰ ἐπακολουθήματα, ἅτινα ἐκ ταύτης πορίζομεθα ὡς πρὸς τὴν μέθοδον τῆς διδασκαλίας. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴσως λάβω ἄλλοτε ἀφορμὴν νὰ εἰπω τὴν γνώμην μου.

ΤΕΛΟΣ.

(Μετᾶφρασις.)

Χριστοφόρος Ν. Δρακοντέδης.

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὄροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἑκολούθως :

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, ἐτησίᾳ 12 σελ. Διὰ τὰ χωρία σελ. 10, διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας σελ. 8. Ἀγγελλίαι διὰ μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἢ γραμμῆ. Διὰ διατριβὰς ἰδιαιτέραι συμφωνίαι : Ἐκαστῇ ἐτησίᾳ συνδρομὴ περιλαμβάνει 52 ἀριθμούς.

Διευθυντῆς καὶ ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.

Ἡ Ἑβδομάς

ΤΟ ΚΤΙΡΙΟΝ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Ὁ Μ. Ἀρμοστής διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ μουσείου, τὴν περιπυλλογὴν καὶ τὴν διαφύλαξιν ἐν γένει τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Νήσου, δεικνύει ἐνδιαφέρον θερμότατον, τὸ ὅποιον ἐνθουσιάζει βαθύτατα καὶ τοὺς γνωρίζοντας τὴν ἀξίαν τῶν διδασμάτων ἐκ τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ πάντα ἄλλον.

Τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ τῆς Ἐξουχέτατος τοῦ εἶνε ἡ ψυχὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Μουσείου. Ἡ αὔξησις τοῦ διατεθέντος ποσοῦ διὰ τὸ κτίριον, ἡ προσπάθεια πρὸς ὅσον τὸ δυνατὸν λαμπρότερον οἰκοδόμημα, καὶ μάλιστα κατὰ τὸν ρυθμὸν ἐνός τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἑλληνικῆς τέχνης, εἶνε ἰδέαι ἀποπνεύουσαι εὐγένειαν καὶ πολιτισμὸν, καὶ λαονοποιοῦσαι πληρότατα.

Εἶνε πράγματι τιμητικώταται δι' αὐτὴν τὴν Βρεττανικὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὅποια ἐπὶ τέλους ὁ ἀφήσῃ ἐν Κύπρῳ ἕνα μνημεῖον ἀξίον τοῦ κρότους τῆς—τὸ ὅποιον θὰ εἶνε συγχρόνως ἕνα διαρκὲς καὶ λαμπρὸν ἐνθῆμιον τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Σέρ Κρόου Κίγκ-Χάρμαν.

ΚΛΕΠΤΑΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ὅλιγα ἄνθη ἔχει ὁ Δημόσιος Κήπος καὶ αὐτὰ... κλέπται. Τὰ προτιμώμενα δὲ θύματα τῶν φιλοφῶν κλεπτῶν εἶνε οἱ θαυμάσιαι ἰταλικαὶ γαρυφαλλίαι. Ὁ ἐπιθεωρητὴς τοῦ Κήπου περιλυπὸς προχθὲς μᾶς ἔλεγεν :

—Ἐκάμαμεν δύο χρόνια νὰ τὲς ἀναπτύξωμεν, καὶ τώρα, μόλις ἤρχισαν νὰ κάμνουν ἄνθη, μᾶς τὲς ξεριζώνουν καὶ τὲς κλέπτουν. Τὸ πρῶτον οἱ ὄρκοι τοῦ Κήπου εἶνε σπαρμένοι μὲ ὄσας πέφτουν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κλεπτῶν !

Καὶ ὅμως ὑπάρχουν εἰς τὰς εἰσόδους τοῦ Κήπου πινακίδες παρακαλοῦσαι τὸ... εὐγενὲς κοινὸν νὰ μὴ κόπηται φυτὰ. Λυστυχῶς ὅμως εἶνε εἰμῶθα ἐπὶ τὴν Δυστρίαν ὅπου ὁ κόσμος οὐδὲ κατὰ γῆς συνηθίζει νὰ πύη τὴν ἀπλή παρακλήσει !

Εὐτυχῶς δὲν εἶνε δύσκολον εἰς τὸ ἔξῃς νὰ τὸ μετανοήσῃ πικρὰ κανεὶς ἀπὸ τοὺς σκληροὺς ἀπαγωγεῖς τῶν γαρυφαλλῶν τοῦ Κήπου.

Ο ἼΠΠΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ὁ Ἴππος τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας καὶ ὁ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, οἱ ὅποιοι—Ἴπποι—μισθοδοτοῦν καθίνας ἀπὸ 75 λίρ. τὸν χρόνον, οὐκ ἴσως καθύδωιν πολλὸν κόσμον.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἄνθρωποι δὲν τολμῶσι πλέον νὰ ζητήσων θέσιν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀφοῦ καὶ ὅσα εἶνε τώρα—ἰθαγενεῖς, ἐννοεῖται—μὲ τοὺς μισθοὺς τῶν 40, 50 ἢ 60 λίρῶν εὐρίσκονται εἰς τεταμένιας σχέσεις μὲ τὸν στόμαχόν τῶν.

Ἔχουν δίκαιον λοιπὸν ὅσοι ἐσκέφθησαν νὰ καταφύγουν εἰς τοὺς Ἴππους τῶν, καὶ ἕνας σοβαρώτατος εἶπεν εἰς τὸν βουλευτὴν τῆς ἐπαρχίας του :

—Θὰ κάμω αἴτησιν νὰ διορίσω τὸν ἄππαρόν μου εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἔτσι τρόπον βγάλω καὶ τὸ ψυμὴν τῶν παιδιῶν μου !

ΣΥΛΛΟΓΗ

καὶ Χουρτούδα τσιδίκιον

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, ἐν Λευκωσίᾳ,

Ὁδὸς Μιουμτζήδων, ἀπέναντι καταστήματος
κ. Κ. Ἰωαννίδου.

Ὅλα τὰ χρώματα διὰ βαφὴν οἰκιῶν.—Τζάμια.—Κλειδαριές.—

—Σιδηρικὰ θυρῶν καὶ παραθύρων.—

—Καὶ πᾶν ἄλλο τοιοῦτο χρῆσιμον δι' οἰκοδομᾶς, εὐρωπαϊκῆς ἢ Κυπριακῆς κατασκευῆς.—

—Κλίνας καὶ ἐπιδιορθώσεις μηχανῶν παντὸς εἶδους.—

Τιμαὶ συγκαταβατικαί. Εὐκολίαι εἰς τὰς πληρωμάς.

Ποδήλατα πρῶτης!

Ἐφθασαν ποδήλατα ἀγγλικά, κομψά, στερεά, μάρκας Royal Enfield, φριγουήλ (free wheel). Εἰς τὸ κατάστημα τῶν κ. κ. Μ. Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ καὶ Σίας, ἐν Λευκωσίᾳ καὶ Λάρνακι.

Πωλοῦνται εἰς τιμὰς συγκαταβατικὰς.

Γεώργιος Μετὰχὴλ Μεπαλετζίς.

Ἐμπορογράφτης.

Κασμήρια τῆς ἐποχῆς, ποιότητων καὶ χρωματισμῶν πρῶτης. Ἐπισκεφθῆτέ τα μίαν μόνον φορὰν καὶ βλέπομεν. Ἀπέναντι τοῦ «Κυπρίου».

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΜΑΣ

Περίσσευμα 40,000 λιρών.

Είμεθα εις θέσιν να βεβαιώσωμεν ότι δεν απέχουσι της ακριβείας οι αριθμοί τούς όποιους κατωτέρω δίδομεν περί της οικονομικής καταστάσεως της Νήσου κατά τὸ λήξαν τὴν παρελθούσαν Δευτέρα, οικονομολογ. έτος και κατά τὸ ἀρξάμενον.

Ἐν πρώτοις τὸ περίσσευμα τοῦ λήξαντος έτους βεβαιούται περίπου εις **£14,000**

Τὸ περίσσευμα δὲ, ὅπερ δύναται νὰ προ-υπολογισθῆ, τοῦ ἀρξάμενου οικονομολογ. έτους 1907—8 (λαμβάνομένου, έννοεῖται, ὑπ' ὄψιν τοῦ Φόρου τῆς Ὑποτελείας και τῆς χρηγίας τῶν 50,000 λιρῶν) ἀνέρχεται εις **£21,000**

Ἦτοι ἐν συνόλῳ τὴν 31ην Μαρτίου τοῦ 1908 τὸ περίσσευμα θὰ ἀνέλθῃ περίπου εις **£35,000**

Ἄλλ' ὁ προϋπολογισμὸς εις 21,000 λίρας τοῦ πλεονάσματος τοῦ ἀρξάμενου έτους εἶνε μετριώτατος. Καὶ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀσφαλὲς ὅτι ἐν συνόλῳ τὰ περισσεύματα τῶν δύο έτῶν θ' ἀνέλθωσιν εις **£40,000** και πλέον.

Ὅπως νὰ διατεθῶσιν.

Τὸ ἐνθαρρυντικὸν τοῦτο ποσὸν παρέχῃ εις τὴν Κυβέρνησιν τὴν εὐκαιρίαν νὰ σκεφθῆ θετικῶς ὑπὲρ τῶν διαφόρων ἀναγκῶν τῆς Νήσου. Κατὰ τὴν γνώμην μας, τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται κάλλιον νὰ διατεθῆ ἐν πρώτοις εις αὐξήσιν τοῦ μισθοῦ τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων, τῶν σκλάβων αὐτῶν τοῦ καθήκοντος. Καὶ εις τοῦτο δὲν πιστεύομεν νὰ ἔχῃ ἐνστάσιν ἡ Κυβέρνησις, καθόσον ἡ ἀνύψωσις τῶν ὑπαλλήλων τῆς εἶνε και ἰδική τῆς ἀνύψωσις.

Ἐπίσης τὰ παραγωγικὰ δημόσια ἔργα πρέπει νὰ ἔχωσι τὸ μεριδίον των, ὡς ἐν λιμένες, σιδηροδρομοί, ὁδοί, κτηνοτροφία. Ἐλπίζομεν δ' ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐνθυμηθῆ και τὴν πτωχὴν Παιδείαν.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΟΣ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Ὁ Διοικητὴς Λάρνακος κ. C. Delaval Cobham, B.C.L., M. A., ὡς ἐδήλωσεν ὁ ἴδιος προχθὲς εις τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Λάρνακος ἀναχωρεῖ ἐκ Κύπρου περί τὰ τέλη τοῦ ἀρξάμενου μηνὸς ἐπ' ἀδεία, μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὁποίας ἐπιστρέφει ὡς πολίτης πλέον τιθέμενος ὑπὸ σύνταξιν, και ὅτι τότε θέλει ἀφιερῶθῆ εις ὑπηρεσίαν τῶν συμφερόντων τῆς Λάρνακος και ἰδίᾳ ὑπὲρ τῆς σιδηροδρομικῆς αὐτῆς συνδέσεως.

Ὁ κ. Κόπκμ διατελεῖ διοικητὴς Λάρνακος ἀπὸ τῆς 18ης Μαρτίου, 1879. Κατέγινε και ἐξέδωκε πλείστας ἱστοριοδικὰς μελέτας περί Κύπρου, εις τὰ πράγματα τῆς ὁποίας, ἀρχαῖα και νεώτερα, εἶνε αὐθεντία.

Η ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς ἀτμοπλοικῆς Λεμεσοῦ, συνελθούσα συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικὸν, ἐξέλεξε διὰ τὴν ἀρχομένην τριετίαν Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὸν κ. Χ. Σῶζον, δικηγόρον και βουλευτὴν Λεμεσοῦ — Πάφου. Ἀντιπρόεδρον τὸν κ. Ε. Πηλαδάκην και Γραμματεὰ τὸν κ. Ν. Κ. Λανίτην. Ἡ συνέλευσις ἐψήφισε 30 λίρας ὡς δῶρον πρὸς τὸν κ. Σῶζον διὰ τοὺς κόπους αὐτοῦ ἐν Λονδίῳ κατὰ τὴν ἀγορὰν τῆς «Σαλαμίνος», ἀλλ' ὁ κ. Σῶζος ἀφῆκε τὴν δωρεὰν ὑπὲρ τῆς ἐταιρείας.

ΔΙΚΑΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Ὁ ὀρθοτήριος Γραμματεὺς τοῦ Διοικητικοῦ Λάρνακος, κ. Ἀντωνίος Πράγκος, μετετέθη προδικασθεὶς εἰς Γραμματεία ἐν τῇ Ἀρχιγραμματεία τῆς Νήσου, και ἀναλαμβάνει καθήκοντα ἀπὸ τῆς Δευτέρας. Οἱ δικηγόροι Λάρνακος ἀπήθυσον πρὸς τὸν κ. Πράγκον ἐπιστολὴν δι' ἧς τῷ ἐκφράζουσι τὰς εὐχαριστίας των διὰ τὴν ταχεῖαν μέχρι τοῦδε διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων των, τὸν ευχαίρουσι δὲ ἐπὶ τῇ δικαίᾳ προαγωγῇ του. Ὁ κ. Πράγκος εἶνε εἰς τῶν ὑπαλλήλων διὰ τοὺς ὁποίους ὁ τόπος ἡμπορεῖ νὰ καυχᾶται.

Η ΔΙ' ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ἐπόμνημα κ. Φυσεντζίδου.

Ὁ ἐν Καίρῳ συμπολίτης μας κ. Νέαρχος Φυσεντζίδης, ὅστις κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἐλθὼν ὑπέβαλε προτάσεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν περί συγκοινωνίας δι' αὐτοκινήτων, ἀπέστειλεν ἤδη πρὸς τὸν Μ. Ἀρμοστήν, ζητήσαντα τοῦτο, γραπτῶς τὰς προτάσεις του εις ὑπόμνημα. Ἐν αὐτῷ προτείνεται και ἐκπαγωγή συγκοινωνίας δι' αὐτοκινήτων βαινόντων ἐπὶ σιδηρῶν ράβδων.

Πρόκειται περί σημαντικωτάτης ἐξυπηρετήσεως τῆς συγκοινωνίας ἐν τῇ νήσῳ διὰ τῶν τελευταίων τῆς προσόδου μέσων και δέον ἡ Κυβέρνησις και οἱ βουλευταὶ νὰ λάβωσι τὸ ζήτημα ὑπὸ σκέψιν σοβαρωτάτην.

ΟΙ ΜΟΥΧΤΑΡΑΙ ΟΡΚΙΖΟΜΕΝΟΙ

Τὴν Τρίτην εἰ νέοι Μουχτάραι τῆς Λευκωσίας και τινες τῶν χωρίων προσήλθον ὡς εἰδοποιήθησαν εις τὸ Διοικητήριον. Ἐκεῖ ἀνὰ πέντε ἰδίῳ τὸν νενομισμένον ὄρκον ἐνώπιον τοῦ Διοικητοῦ και ἀπήρχοντο λαμβάνοντες προσέτι ἀνὰ ἐν φύλλῳ λάδιον περιέχον πάσας τὰς ὁδηγίας δι' αὐτοὺς. Ἡ ὄρκωσις μουχταρῶν ἐξακολουθεῖ.

Ἰδοὺ ὁ τύπος τοῦ ὄρκου: «Ἐγὼ, ὁ Α. Β., ὀρκίζομαι νὰ ὑπηρετήσω πιστῶς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα Ἐδουάρδον τὸν Ζ', τοὺς κληρονόμους και διαδόχους Αὐτοῦ ἐν τῇ, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ὑπηρεσίας μου, ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων μου ὡς Μουχτάρου. . . .»

ΖΑΠΤΙΕΣ ΦΟΝΕΥΩΝ

Εἰς ἅγιον Ἐπίκτητον.

Καθὼς πληροφοροῦμεθα, εις τὸ χωρίον ἅγιος Ἐπίκτητος τῆς Κυρηνείας, τὴν Δευτέραν συνέβη ἀνθρωποκτονία ὑπὸ τὰς ἐξῆς περιστάσεις:

Εἰς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, χριστιανὸς, ἀστερευόμενος ἀπῆθυσεν μίαν τῶν συνήθων χονδρῶν ὕδρων πρὸς τὸν ζαπτινὸν, χριστιανὸν και αὐτὸν ἐκ τοῦ χωρίου Δοράς. Ἡ σκηνὴ συνέβη εις τὸ καφενεῖον.

Ὁ ζαπτιὲς ἐξελθὼν τοῦ καφενεῖου ἐγμίσει τὸ τουφέκι του και ἐπιστρέψας ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ ἀπευθύναντος τὴν ὕβριν, και τὸν ἀφῆκεν ἄπνουν. Κατόπιν ἀπεπειράθη νὰ πυροβολήσῃ και κατὰ τοῦ πατρὸς τοῦ φονευθέντος και κατὰ τοῦ μουχτάρου, ἐπὶ τέλους δὲ συιελήφθη ὑπὸ τοῦ προστρέξαντος δεκανέως.

ΝΕΑΙ ΩΡΑΙ ΤΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου, 1907.

(Ἐπίσημον.) Αἱ ἀκόλουθοι μεταβολαὶ και προσθήκαι ἐγένοντο εις τὰ Ταχυδρομεῖα τῆς Νήσου ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1907:—

Ἀναχωρήσεις εἰς:

Λάρνακα:—Καθ' ἐκάστην ἡμεσημέριαν, και Δ. Τρ. Τ. Παρ. 4.30 μ.μ., τὴν δὲ Πέμπτην 9 μ.μ.

Κυρηνείαν:—Καθ' ἐκάστην 10.30 π.μ. (πλὴν τῶν Κυριακῶν)

Μόρφου:—Σάβ. 9 π.μ. και Δ. Τρ. Τ. Π. Παρ. 4.30 μ.μ.

Ἀμμόχωστον:—Δ. Τρ. Τ. Παρ. 4.30 μ.μ. Πέμπτην 4.30 και 9 μ.μ. Σάβ. μεσημέριαν και 4.30 μ.μ. Κα Παρασκ. κατὰ δεκαπενθημερίαν 2.30 μ.μ.

Ἀφίξεις εἰς:

Λάρνακος:—Κ. Τρ. Τ. Π. Παρ. Σάββ. 9 μ.μ. Κα Δ. Τρ. Τ. Π. Παρ. Σ. 2.30 μ.μ.

Κυρηνείας:—Κ. Τρ. Τρ.: Σάβ. 9 π.μ. Πέμπτην 9 π.μ. και 9 μ.μ.

Μόρφου:—Καθ' ἐκάστην 9.30 π.μ. (πλὴν τῶν Κυριακῶν.)

Ἀμμόχωστον:—Κυριακὴν 9 π.μ. Δευτ. 9.30 π.μ. Τρ. Τ. Πέμ. Π. Σάβ. 9 π.μ. και 9.30 π.μ.

(Τὸ δρομολόγιον τοῦτο, χρησιμώτατον εις τοὺς ἀλληλογραφοῦντας, παλίστα εις ἰδιαίτερα φυλλάδια πρὸς 1 γρ. εις τὸ γραφεῖον τοῦ «Κυπρίου»)

Η ΒΟΥΛΗ

Συζητήσεις επί του Προϋπολογισμού.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 6/19 Μαρτίου.

Δημόσια Έργα. (£23,325.)

ΣΩΖΟΣ. «Παρέστη ανάγκη διά λιμενικά έργα εν Λάρνακι,» εἶπεν ὁ ἔντιμος Ἀρχιγραμματεὺς, καὶ ἐγὼ μετ' ἐντάσεως θὰ προσθέσω καὶ διά λιμενικά εἰς ἄλλας πόλεις. Δυστυχῶς ἡ Νῆσος στερεῖται φυσικῶν λιμένων καὶ εἶνε ἀνάγκη δαπάνης χρημάτων, ἵνα καταστήσωμεν ἀσφαλεῖς τοὺς ὁμίλους, καὶ ἰδίως τὸν τῆς Λεμεσοῦ, ὅστις εἶνε ὁ δευτέρος ἐμπορικὸς τῆς Νήσου. Πολλάκις ἀτμόπλοια φεύγουσι χωρὶς νὰ ἐργασθῶσι, τὸ τοιοῦτο βλάπτει τὰ συμφέροντα τῆς ἐπαρχίας καὶ εἶνε καιρὸς ἡ Κυβ. σοβαρῶς νὰ προνοήσῃ περὶ λιμενικοῦ τινος ἔργου. Ἐὰν οἱ ἀρχαῖοι χάριν τοῦ ἐμπορίου κατεσκεύαζον μεγάλα τεχνικά ἔργα, θὰ ἦτο προσβολὴ διὰ τὸν σημερινὸν πολιτισμὸν ἀμελοῦντα τοῦτο. Καὶ ἐνῶ αἱ ἀρχαιότεραι γενεαὶ ἔκαμαν λιμένας σωζομένους ἔτι, ἡ Κυβ. δὲν ἐσπευσε νὰ καθάρσῃ τούτους, ὡς τὸν τῆς Πάφου. Φρονεῖ ὅτι οἱ λιμένες Λάρνακος, Λεμεσοῦ καὶ Πάφου ἠδύναντο νὰ ἐπιδιορθωθῶσι διὰ δανείου ὑπηρετοῦμένου ὑπὸ τῶν 21,500 λιρῶν τῶν διατεθεισῶν μόνον διὰ τὴν Λάρνακα, ἀφοῦ καὶ ἄλλα δημόσια ἔργα ἐγένοντο διὰ δανείου.

Συνιστᾷ ὅπως αἱ 300 λίραι ἀντὶ εἰς σημαντήρας Λεμεσοῦ διατεθῶσι εἰς ἐπιδιορθώσιν τῶν ἐπὶ τῆς παραλίας αὐτῆς γλῶσσῶν. Ἐκφράζει τὴν λύπην τοῦ ὅτι τὸ τμήμα δὲν κατέβαλε τὴν δέουσαν προσοχὴν καὶ δραστηριότητα ὅταν ἐσχάτως δρόμοι κατεστράφησαν ἐκ βροχῶν, ὡς ὁ ἀπὸ Λεμεσοῦ εἰς Ἐρῆμην. Συνιστᾷ διαφόρους ὁδοὺς τῆς Λεμεσοῦ καὶ Πάφου, καὶ ὅπως δίδονται ἐργαλεῖα καὶ ἐπιστάται ὅταν οἱ χωρικοὶ ζητῶσι. Συνιστᾷ πέμπτον τοῦτο ἔτος τὴν γέφυραν Χρυσοχοῦς—Λατζί, καὶ ὁ Ἀρχιγραμματεὺς ἀπαντᾷ ἀμέσως ὅτι αὕτη θὰ γίνῃ ἐφέτος. Συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ βοηθήσῃ τοὺς κατοίκους Πιτσιλιάς νὰ τελειώσωσι τὸν δρόμον Ἀγροῦ—Λεμεσοῦ, δι' ὃν οἱ κάτοικοι προσφέρουν 13,000 ἐργάτας.

ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Ἐξιστορεῖ τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τοῦ λιμένος Κυρηνείας, καὶ ἀναγινώσκει ψήφισμα τῶν κατοίκων, γινόμενον ἐν συλλαλητηρίῳ. Ὁμιλεῖ κατόπιν περὶ τῆς ἐδύσεως τοῦ ἀρτεσιανοῦ Λευκωσίας καὶ συνιστᾷ ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον δι' ἐδικοῦ μηχανικοῦ, καθόσον ἡ Λευκωσία αὐξάνει εἰς πληθυσμὸν ἐνῶ στερεῖται ὕδατων.

Κυριακίδης. Τοῦτο εἶνε ἔργον τοῦ Δημαρχείου.

Θεοδότου. Εἶνε ἀληθές, ἀλλὰ τὸ Δημαρχεῖον, ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτο, δὲν δύναται, καὶ ἀνάγκη νὰ βοηθήσῃ ἡ Κυβέρνησις. Συνιστᾷ διαφόρους ὁδοὺς Λευκωσίας—Κυρηνείας καὶ τὰς γεφύρας Περάτων καὶ Στροβόλου.

Ο κ. Χατζηγιάννου συνιστᾷ διαφόρους ὁδοὺς τῆς ἐπαρχίας Λάρνακος—Ἀμμοχώστου, αὔξησιν τοῦ κονδυλίου καὶ οἰκονομικωτέραν κατασκευὴν τῶν ἔργων. **Ο κ. Νικολαΐδης** ἐνισχύει ταῦτα.

Ο Σιεφκὲτ βέης, συνιστᾷ ἐπέκτασιν καὶ διόρθωσιν τοῦ λιμένος Κυρηνείας, καὶ τὴν ὁδὸν ἀγίου Βασιλείου—Σκυλλούρας—Μύρτου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 7/20 Μαρτίου.

Ο Μ. ΚΙΤΙΟΥ ἀγορεύει ἐπὶ τῶν δημοσ. ἔργων ἐπὶ δύο ὥρας. Παρατηρεῖ ὅτι 550 λίραι εἶνε ἐλάχισται διὰ γεφύρας ἀγροτικῶν ὁδῶν 100 χωρίων, ἐνῶ καὶ αὗται ἐξοδεύονται ὀδίκως, διότι πᾶν ὅ,τι γίνεταί τὸ θέρος, καταστρέφεται τὸν χειμῶνα, καθόσον γίνεταί χρῆσις κακῶν ὑλικῶν καὶ ἐξιστορεῖ τὴν γελοῖαν κατασκευὴν τῆς γεφύρας Μονῆς ἐπὶ τῆς ὁποίας καὶ ὁ ἴδιος ἐκινδύνευσεν. Εὕρισκεν ἀστήρικτον τὴν γνώμην τοῦ Ἀρχιγραμματέως, εἰπόντος ὅτι προτιμότερον νὰ γίνεταί δις μία γέφυρα, παρά νὰ δαπανῶνται πολλὰ διὰ μίαν μεγάλην τοιαύτην. Οἱ νόμοι περὶ χωρικῶν ὁδῶν λειτουργοῦσι καλῶς, ἀλλὰ δὲν πρέπει ἡ Κυβ. νὰ εἰσπράττῃ χρήματα ἀντὶ ἐργασίας τῶν χωρικῶν. Δικαίως εἰρωνεύεται τὸν Διευθ. τῶν δημοσ. ἔργων, ὅστις, ἀφοῦ εἶνε ἱκανὸς νὰ δίδῃ γνώμην διὰ λιμένας, θὰ εἶνε ἱκανὸς καὶ διὰ γεφύρας, ἀλλ' ἀμελεῖ. Ἡ Κυβ. δὲν ἀποζημιώνει τὸν ἰδιοκτήτην, καταλαμβάνουσα κτῆμα δι' ὁδοποιίαν, καὶ ἐκθέτει ἰδικὴν του τοιαύτην περίπτωσιν. Ἐρωτᾷ ἂν ἀληθεύῃ ὅτι ἀφαιρεῖται τὸ 1/2 τοῦ μισθοῦ τῶν ἀσθενούντων ὑπάλλων καὶ ἂν παρέχεται αὐτοῖς ἰατρὸς καὶ φάρμακα δωρεάν,

ὁ δὲ Ἀρχιγραμματεὺς καὶ ὁ Ἀρχίατρος ἀπαντῶσιν ὅτι κατὰ τοὺς κανονισμοὺς οἱ ὑπάλληλοι ἔχουσι δωρεάν ἰατρὸν καὶ μέχρι ὀρισμένου χρόνου ἀσθενοῦς ἀκέραιον τὸν μισθὸν τῶν. Συνιστᾷ ὅπως οἱ ἐπαρχιακοὶ καὶ ἀγροτικοὶ ἰατροὶ ἐπισκέπτονται ταχύτερον τοὺς ἀσθελεῖς ὑπαλλήλους καὶ φέρωνται ἡπιώτερον. Νὰ ληφθῇ καλύτερα πρόνοια περὶ τῶν ὑπαλλήλων, νὰ ἐξισωθῇ ὁ μισθὸς τῶν δύο ἀρχιεπιστατῶν, καὶ τελευταῖον ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐν ᾧ μέλλοντι προϋπολογισμῷ τὸ κονδύλιον τοῦτο θὰ εἶνε γενναιότερον.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ. Ὅταν ἀναλογίζεται τις τὸ πλῆθος τῶν ἐπιτελεστέων ἔργων καὶ τὴν σμικρότητα τοῦ κονδυλίου, καταπλήττεται διὰ τὴν συμφορὰν τοῦ τόπου. Ἔγει τὴν ἀγγλικὴν Κυβ. διὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἀπ' ἀρχῆς διένειμε τὸ κονδύλι τῶν δημοσ. ἔργων ἀνά τὰς ἐπαρχίας. Μέχρι σήμερον ἀπὸ τῆς κατοχῆς ἰδαπανήθησεν εἰς δημ. ἔργα 750,000 λίραι, ἐξ ὧν 320,000 ἐντὸς 5 ἐτῶν εἰς δύο ἐπαρχίας καὶ οὐδὲ πεντάρια εἰς τὰς ἄλλας... Μετὰ 20 ἔτη ἀγγλικῆς διοικήσεως λαμβάνομεν ἐπιστολὰς ἐκ Πάφου, ὅτι ἡ μεγάλη ἐμπορικὴ πανήγυρις τῶν ἀγ. Ἀναργύρων ματαιοῦται, ἕνεκα ἐλλείψεως γεφυρῶν. Καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν προνομιοῦχων ἐπαρχιῶν κατέστησαν τόσον ἀπαιτητικοὶ ὥστε καὶ τὸ ὕδωρ τῶν πόλεων ν' ἀπαιτοῦν ἐκ τοῦ Δημ. ταμείου. Ἐφέτος, ὅτε διατίθενται πλεῖονα διὰ δημ. ἔργα, εἰς τὴν Λεμεσοῦ δίδονται μόνον 300 λίραι, δι' ὧν προτιμότερον νὰ διορθωθῶσιν αἱ γλῶσσαι τῆς παραλίας. Συνιστᾷ διαφόρους δρόμους τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Πάφου καὶ Λεμεσοῦ καὶ ὅπως ἡ Πιτσιλιά συνδεθῇ τέλος μὲ δημοσίαν ὁδόν.

Διὰ νὰ ἐπιτελεσθῶσι ταῦτα πάντα δεῖν νὰ διπλασιασθῇ τὸ κονδύλι, καθόσον τὸ ὑπάρχον μόλις ἐπαρκεῖ διὰ συντήρησιν τῶν ὑφισταμένων ἔργων. Ὁ τόπος δικαίως ἀγανακτεῖ διότι καίτοι ἔχων χρήμα, τῷ ἀποσπᾶται τοῦτο ἐκ τοῦ βαλκαντίου του διὰ ξένας χώρας.

ΛΟΙ-ΖΟΥ. Ὡς ἀντιπρόσωπος Ἀμμοχώστου εὐχαριστεῖ τὴν Κυβ. καὶ τοὺς μετ' αὐτῆς συνεργασθέντας ἀντιπροσώπους διὰ τὸν λιμένα, ὅστις εἶνε κατὰ πάντα καλὸς πλὴν τῶν βαρέων τελῶν. Συνιστᾷ προμήθειαν βαθυκόρου πρὸς διαρκῆ καθαρισμόν καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν λιμένων Λάρνακος, Λεμεσοῦ καὶ Πάφου. Νὰ γίνῃ ὑπόστεγον ἐν Ἀμμοχώστῳ διὰ τὰ ἐμπορεύματα, τὰ δὲ κτιζόμενα Κυβ. γραφεῖα δὲν θὰ ἐπαρκέσωσι κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν τῶν ἀρχηγῶν τῶν καὶ δεῖν νὰ γίνῃ παράρτημα διὰ δικαστήριον καὶ ἀστυνομίαν. Συνιστᾷ ὁδοὺς τῆς Καρπασίας καὶ βοήθειαν εἰς τὸ Λευκόνικον διὰ προμήθειαν ὕδατος. Ἡ Λάοναξ δεῖν νὰ τύχῃ περισσοτέρας προσοχῆς τῆς Κυβ. καὶ ὁ σιδηρὸς αὐτῆς δεῖν νὰ γίνῃ διὰ Πραστειοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 8/21 Μαρτίου.

ΑΡΑΟΥΖΟΣ. Αἱ πιστώσεις διὰ δημ. ἔργα εἶνε τόσον μικραὶ, ὥστε φοβεῖται ὅτι αἱ συστάσεις μας κατ' ἀνάγκην εἶνε ἰδανικαὶ καὶ αἱ συζητήσεις ἀκαδαμαϊκαί, ἀλλὰ τοῦτο δὲν με ἀπαλλάττει τοῦ καθήκοντος νὰ ἐνώσω καὶ ἐγὼ τὴν φωνήν μου ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως τοῦ κονδυλίου. Εἶνε φόβος ὅτι οἱ ἀρμόδιοι πρὸ τῆς σμικροτητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐπιδιορθωτέων δρόμων θὰ κάμωσιν ἀνεπαρκεῖς ἐπιδιορθώσεις μὲ ἀκατάλληλα ὑλικά. Συνιστᾷ διαφόρους δρόμους καὶ γεφύρας τῆς Λεμεσοῦ καὶ Πάφου, καὶ προσθέτει ὅτι θὰ ἠδικοῦμεν τὴν Κυβ. λέγοντες ὅτι δὲν ἐπιτελεῖσι τίποτε εἰς δρόμους, ἀλλ' ἠδύναντο νὰ γίνωσι περισσότερα καὶ ὅτι ἐν Πάφῳ καὶ Λεμεσοῦ ὀλίγιστα γίνοντο.

Ἡ Κυβ. δεῖν νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς κατασκευὴν λιμένων διὰ δανείου. Εἰς τὴν Τύμυδα, ἧτις κατελήφθη ὑπὸ τῆς Γαλλίας τρία ἔτη μετὰ τὴν Κύπρον ὑπὸ τῆς Βρετανίας, κατασκευάσθησαν 4 πλήρεις λιμένες, 3,000 χλμ, σιδηροδρομοὶ, καὶ ἔχει τώρα δημόσιον χρέος 8,000,000.

Ἡ καθαρὸς τοῦ λιμένος Πάφου δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολὴν, καθόσον τοὺς 7 μῆνας τοῦ ἔτους εἶνε ἀπρὸσπέλαστος. Ἡ παρακμὴ τῆς Πάφου οφείλεται εἰς ἔλλειψιν λιμένος, τῆς καλλιέργειας ἀμεληθείσης διότι οἱ κάτοικοι δὲν δύνανται νὰ φορτώσωσι διὰ τὸ ἐξωτερικὸν τὰ προϊόντα τῶν πλὴν ὁσων φορτώνονται τὸ θέρος. Διὰ τὸ ὅρατοι λόγοι τῆς Πάφου δὲν εἶνε ἀμπελοφυτευμένοι, ὡς οἱ τῆς Λεμεσοῦ; Διότι ἡ ἐπαρχία στερεῖται λιμένος ἐξαγωγῆς σταφίδος καὶ οἴνων.

Ἡ Λεμεσοῦ σήμερον φορτώνει καὶ ἐκφορτώνει 70,000 τόνων, διὸ τοιοῦτος λιμὴν ἀξίζει τὴν μέριμναν τῆς Κυβ. Ἐ-

ρέτος υπέστη τα πάνδεινα τὸ ἐμπόριον, ἕνεκα τῆς δριμύτητος τοῦ χειμῶνος· ἀτμόπλοιοι ἐπὶ 20 ἡμέρας μόνον 50(ι τόνους ἴδου) ἦθη νὰ παραλάβῃ, δι' ὃ οἱ ναυτοὶ ἐν Κύπρῳ εἶνε κατὰ 2 σελλίνα ὑψωμένοι, ἐνῶ ἄλλοι εἶνε ἐκπαισμένοι.

Ἐὰν ἐν Λεμεσῷ ἐπικταθῇ ἡ ἀποβάθρα κατὰ 200 πόδας, εἰς ἀπόστασιν δὲ 1000 ποδ. γίνῃ κυματοθραύστης πρὸς τὰ ΝΑ, τὰ ἀτμόπλοια θὰ ἠδύναντο νὰ προστατευθῶσιν ἐν τῷ μεταξὺ κατὰ τὴν γ-ώμην ἐμπείρων πλοιάρχων. Θεωρεῖ προτιμότερος τοῦς σημαντήρας, καὶ συνιστᾷ κατασκευὴν μικρῶν ἀποβαθρῶν διὰ φορτώσεις ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς παραλίας ἀποθηκῶν, ἀποβάθραι δὲ τρεῖς αὐταὶ νὰ γίνωσι καὶ εἰς Λυδῆμου, Πισσοῦρη, Πέγιαν, Κυρηνεῖαν καὶ Κορπατίαν. Περιβαίνει δὲ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ διὰ τῆς ἱστορικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἀτμοπλοικῆς Πρίν:—Δάι', ἢ ἰδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ παρελθόν φύλλον.

Ὁ Μεχμέτ ἐφ. καὶ ὁ Χαμη ἐφ. ἐμπεύουσι κατόπιν ἐκαστος διὰ διμῆσια ἔργα τῆς ἐπαρχίας του.

Ἡ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΙΣ

Ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Τὴν Τρίτην ἐπανελέθη ἐν τῷ Νομοθετικῷ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἑγγραφῆς καὶ Ἐπανεκτιμήσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας.

Ἐψηφίσθη τὸ 37 ἄρθρον δι' οὗ ἐπιτρέπονται ἐφέσεις εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον. Τὸ 38 ἐψηφίσθη μετὰ ἐπιζήτησιν τοῦ Διευθ. τοῦ Κτηματολογίου δὲ καὶ τὸ Κτηματολόγιον θὰ καταδικάζεται εἰς δικαστικά ἔξοδα. Ἐψηφίσθησαν καὶ τὸ 39 περὶ χωρικῶν πιστοποιητικῶν καὶ μουχαρικών δικαιωμάτων, καὶ τὸ 40 δι' οὗ ἐπιβάλλεται εἰς τοῦς μουχαράς πρόστιμον εὗς λιρῶν διὰ ψευδῆ πιστοποιητικά. Τὸ 41, περὶ πιστοποιήσεως σφραγίδων καὶ ὑπογραφῶν ὑπὸ μουχαρῶν καὶ ἀζάδων, ἐψηφίσθη μετὰ τροποπ. τοῦ Μ. Κιτίου.

Ἐπίσης τὸ 42 περὶ καταστρέφῃς ὁροσῆμων, μετὰ τροποπ. τοῦ Μ. Κιτίου, καθ' ἣν εἰ «ἀπὸ σκοποῦ» καταστρέφοντες θὰ τιμωρῶνται μετὰ πρόστιμον 3 λιρῶν (ἀντὶ 5). Οἱ τοιοῦτοι θὰ ὑπόκεινται καὶ εἰς ἀποζημιώσιν πρὸς ἀνέγερσιν νέου ὁροσῆμου. Ὁ Σιεφκὲτ βέης συνίστησιν ὅπως τὰ ὁροσῆμα τῶν κτημάτων ἐμπήγῃνται βαθέως εἰς τὴν γῆν καὶ σπειροῦται ἡ βᾶσις τῶν μετὰ τριμῆτων, ὥστε καὶ ἂν ἀποκοπῶσι νὰ μὴ χάνεται ἡ θέσις τῶν.

Τὸ 43, τ μωρεὺν τοῦς ἐμποδίζοντας τὴν καταμέτρησιν, ἐψηφίσθη μετὰ τροποπ. τοῦ κ. Χατζηγιάννου, καθ' ἣν εἰ «πράγματι» ἐμποδίζοντες θὰ τιμωροῦνται, καὶ τροποπ. τοῦ Μ. Κιτίου, καθ' ἣν τὸ πρόστιμο ὑπεβιάσθη εἰς 1 λιρᾶν.

Ὡς 44 προσετέθη τῇ προτάσει τοῦ κ. Λοῖζου ἄρθρον, καθ' ὃ γνωστοποιήσις, αἰτήσις ἢ πράξις τις δύναται ν' ἀνακινουῦται καὶ εἰς ἀντιπρόσωπον τοῦ ἰδιοκτῆτου. Ἐψηφίσθη τὸ 45 περὶ κα-οισμῶν, ἀπαλειφθείσης, τῇ προτάσει τοῦ Μ. Κιτίου, τῆς ὑποδιαίρεσις δ', καθ' ἣν ὁ Ἀρμοστής ἠδύνατο νὰ κάμῃ κανονισμοὺς καὶ «ἐν γένει πρὸς καλύτεραν πραγμάτωσιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου.»

Κατόπιν ἐψηφίσθησαν καὶ τὰ ἐν τέλει τοῦ ν. τρία Δελτία. Τὸ Α' δίδει τὸν τύπον συντάξεως τῆς ἐκτιμήσεως ὁπόταν διαφωνήτωσιν οἱ ἐκτιμηταί. Τὸ Β' ἀριθμεῖ τὰ δικαιώματα τῶν μουχαρῶν. Καὶ τὸ Γ' τοῦς διὰ τοῦ νέου νόμου ἀκυροῦμένους παλαιούς, καὶ οὗτοι εἶνε ὁλόκληρος τοῦ 1885 ἐξαιρέσει τῶν ἀρθρῶν 11, 12 καὶ 13. Καὶ τοῦ τουρκικοῦ (τῆς 17 ὀζιμαζι-εὐλ-Ἐ66ἔλ 1277) ὅσον μέρος ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νέου νόμου.

Τὴν Τετάρτην ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἀνεβλήθη, ἵνα ἀνασυνταχθῶσι τὰ ἄρθρα τὰ ἀφορῶντα τὴν καταναγκαστικὴν ἐπανεκτίμησιν.

Τὴν Πέμπτην δὲ ὁ Μ. Κιτίου ἐδήλωσεν ὅτι μετὰ μακρὰν σκέψιν κατέληξεν εἰς συμφωνίαν ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων ἀρθρῶν. Ἦτοι, τιθεμένου εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, θὰ ἐξετάζεται κατ' ἔτος ἐὰν προκύπτῃ ποσὸν τι φόρου ὑπὲρ τὸ σημερινὸν Βεργὶ Κιμάτ, καὶ τὸ περίσσευμα τοῦτο θὰ διατίθεται διὰ ψηφίσματος τοῦ Νομοθετικοῦ ὑπὲρ ὅλης τῆς Νήσου. Συμπληρωματικὸς δὲ τῆς ἐπανεκτιμήσεως εἶνε ὁλοῦ διαμερίσματος, πᾶν μέγος ὅμως τῆς ἐπανεκτιμήσεως εἶνε ὁλοῦ διαμερίσματος, πᾶν περίσσευμα ὑπὲρ τὸ σημερινὸν Βεργὶ Κιμάτ θὰ διατίθεται πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ 4 τοῦς χιλίοις τοῦ διμερίσματος. Καὶ συμπληρουμένης τῆς ἐπανεκτιμήσεως ὅλης τῆς Νήσου, πᾶν

περίσσευμα ὑπὲρ τὸν σημερινὸν κτηματικὸν φόρον (βέργι κίματ) τῶν 29,000, θὰ διατίθεται πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ 4 τοῦς χιλίοις.

Κατὰ τὸν Δ. τοῦ Κτηματολογίου, ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ἐπανεκτιμήσεως καὶ ἐγγραφῆς τῶν κτημάτων, ἐν ὅλη τῇ Νήσῳ, θὰ ἀνέλθωσι εἰς 100,000 λιρῶν. Καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει τούτου τὸ Συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ τεθῇ μία 20ετία ὡς ὄριον, καθ' ὃ πρέπει νὰ λήξῃ ἡ ἐπανεκτίμησις καὶ ἐγγραφὴ ὅλης τῆς Νήσου.

Οὕτω ἐψηφίσθησαν τὰ ἄρθρα τὰ ἀφορῶντα πάντα ταῦτα ὡς καὶ τὴν μεταβιβατικὴν περιουσίας, τὰ δικαιώματα τῆς ὁποιᾶς θὰ πληρώνονται εἰς τρεῖς δόσεις ἐντὸς τριῶν ἐτῶν.

Οὕτω ὁμαλώτατα ἐπροχώρει ἡ συζήτησις, ὅτε παρουσιάσθη ἐπικίνδυνος ἀκανθα, μία πρότασις τοῦ Σιεφκὲτ βέη περὶ προσθήκης εἰς τὸ 29 ἄρθρον, καθ' ἣν, ἐὰν ἕνεκα τῆς ἐλαττώσεως εἰς τὸ ἡμισυ τῶν δικαιωμάτων μεταβιβάσεως ζημιωθῇ τὸ Ἐδικάφ ν' ἀποζημιωθῆται ἐκ τῶν γενικῶν προσόδων τῆς Νήσου! Οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἀντέστησαν κατὰ τῆς ἀπροόπτου προσθήκης καὶ τὸ Συμβούλιον ἀνεβλήθη ὅπως σκεφθῇ.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς χθὲς Παρασκευῆς ἐν πρώτοις ἐψηφίσθη τὸ ἀνασυνταχθῆν 27 ἄρθρον μετὰ προσθήκην ὑπὸ τοῦ κ. Χατζηγιάννου, καθ' ἣν ἡ ἐκτίμησις δέον νὰ συμπληρωθῇ εἰς μίαν ἐπαρχίαν διὰ ν' ἀρχίσῃ εἰς ἄλλην.

Κατόπιν ἡ πρότασις τοῦ Σιεφκὲτ βέη. Ὁ κ. Θεοδότου ἐπιτυχῶς φέρεῖ κατ' αὐτῆς ἑστᾶσιν ὡς ἀντισυνταγματικῆς κατὰ τὸ 24 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ διαθέσιν γενικῶν προσόδων δύναται νὰ προτείνῃ μόνος ὁ Ἀρμοστής. Τότε ὁ Ἀρμοστής ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Κυβ. δὲν συμφωνεῖ μετὰ τὴν πρότασιν τοῦ Σιεφκὲτ βέη, ἧτις καὶ ἐπεσε διὰ πλειοψηφίας. Οὕτω, ἀρθέντος καὶ τοῦ τελευταίου τούτου κωλύματος, ἐψηφίσθη τελικῶς περὶ ὥραν 4 1/2 τὸ πολυθρύλλητον νομοσχέδιον, καταψηφισάντων αὐτὸ τῶν ὀθωμανῶν βουλευτῶν.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Τρίτης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κατέθεσεν εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ὑπέμνημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς νήσου, δι' οὗ αὐτὴ διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ τροποποιοῦντος τὸν νόμον περὶ δημοτικῆς καὶ μέσης παιδείας.

Ἡ ὑπετίτροπή ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου μόλις ἀπαξ συνήλθεν ἀκόμη, ὀριστικῶς δὲ θ' ἀπαλειφθῇ τὸ 12 ἄρθρον, καθ' ὃ τῶν σχολικῶν ἐπιτροπῶν προεδρεύει ὁ πρῶτος τῇ τάξει Μητροπολίτης, ὡς καὶ τὸ ἀφορὸν τὸ Παρθεναγωγεῖον Φανερωμένης.

ΑΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑΙ ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Πότα τελειῶνε ἡ δίκη.

Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐνστάσεων κατὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Λευκωσίας—Κυρηνεῖας ἐξηκολούθησε καὶ καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα ταύτην, ἐξετασθέντων σπουδαίων μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως. Ἡ ἐξέτασις μαρτύρων ἐλπίζεται ὅτι θὰ λήξῃ τῇ μεθαύριον Δευτέραν ἢ τὸ πολὺ τὴν Τετάρτην.

ΟΙ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΙ» ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τὴν προχθὲς Πέμπτην ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου Λευκωσίας κατηγοροῦντο πέντε νεανῖαι ὅτι τὴν Κυριακὴν δι' ἀνησυχῶν διετάραξαν καὶ διέκοψαν τὴν θρησκευτικὴν λειτουργίαν εἰς τὸ ναοῦ τῶν λεγομένων Εὐαγγελικῶν. Ἐκ τῶν κατηγορουμένων οἱ τέσσαρες κατεδικάστησαν εἰς 5 λιρῶν πρόστιμον ἕκαστος, ἐξ αὐτῶν δὲ ὁ Ἰωάννης Χριστοδούλου καὶ εἰς φυλάκισιν ἐνὸς μηνός. Ὁ πέμπτος ἠθώθη.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ Ο «ΕΡΜΗΣ»

Ἐν Κυρηνεῖα.

Ὁ διευθυντῆς τοῦ γνωστοτάτου τούτου ξενοδοχείου διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν πελατεῖαν του ἐφώτισεν ὡς ξενοδοχεῖον καὶ τὴν νέαν εἰκίαν τοῦ κ. Γ. Γρ. Δημητριάδου, κειμένην εἰς τὸ κεντρικώτατον μέρος τῆς Κυρηνεῖας, ἔχουσαν δὲ πανταχόθεν μαγευτικὴν θέαν, καὶ ὠραιότατα δωμάτια εὐάερα καὶ εὐήλια.

Οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐξοχικῆς πόλεως εὐρίσκουσιν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὁ «ΕΡΜΗΣ» ἀνάπαυσιν, καθαριότητα καὶ πᾶσαν περιποίησιν.

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος κατ' αὐτοῦ.

Εἰς τὸ Νομοθετικὸν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Τρίτης ὁ κ. Κυριακίδης κατέθεσε τὸ ὑπ' αὐτοῦ προτεινόμενον νομοσχέδιον περὶ Ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου, δηλώσας ὅτι θὰ ζητήσῃ τὴν ταχέαν συζήτησιν αὐτοῦ. Ὁ κ. Λοῖζου ὑπεστήριξεν. Εἰς τὰ δύο τετραγωνικά μίτρα τοῦ χώρου τοῦ ἀκροατηρίου συνωθούντο κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὅσοι ἦτο δυνατόν νὰ χωρεῖσαν περίεργοι, οἵτινες εἶχον νομίση προφανῶς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ εἰσηγήσεως ἢ ἐνάρξεως συζητήσεως τοῦ ν.

Τὸ νομοσχέδιον ἦτο εἰς τὴν Ἡμ. Διάταξιν τῆς Τετάρτης ἀλλ' ἀνιβλήθη τῇ προτάσει τοῦ κ. Σώζου, εἰπόντος ὅτι μέλη τι. ἂ θὰ ἐργάζοντο τὸ ἑσπέρας πρὸς τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα καὶ εἶδει νὰ τοῖς παρασχεθῇ χρόνος.

Πρὸ δὲ τῆς διαλύσεως τῆς συνεδρίας ὁ Ἀρχιγραμματεὺς κατέθεσεν εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπιστολὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, διαμαρτυρομένης διὰ τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου.

Τὸ νομοσχέδιον ἦτο β' εἰς τὴν Ἡμ. Διάταξιν τῆς Πέμπτης, ἀλλὰ δὲν ἔμεινε καιρὸς δι' αὐτό. Πρὸ τῆς Ἡμ. Διάταξεως ἔμοις ὁ κ. Θεοδότου ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ὅπως ἐμ-λήσῃ ἐπὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὁ Ἀρχιγραμματεὺς κατέθεσεν εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν σχετικὴν ἐπιστολὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ Πρόεδρος— Ἀρμοστής ἠρνήθη, διότι κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχε πρότασις περὶ τοιαύτης συζητήσεως, καὶ εἶπεν εἰς τὸν κ. Θεοδότου ὅτι δύναται νὰ ὀμιλήσῃ δταν ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις τοῦ ν.

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου.

Τὴν χθὲς Παρασκευὴν μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ περὶ Ἐπανεπιμύσεως ἤρχισε περὶ ὥραν 1/2 ὑπὸ τοῦ κ. Κυριακίδου ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου. Ὁ Μ. Κιτίου ἀπέρχεται ἀμέσως τῆς αἰθούσης. Ἐπὶ τῆς Τραπέζης τοῦ Συμβουλίου κυκλοφοροῦν πηδάλια, ὑπομνήματα καὶ ἄλλα σχετικὰ βιβλία. Ὁ Μ. Ἀρμοστής μετ' ὑψίστου ἐνδιαφέροντος παρακολούθησεν. Εἰς τὸ ἀκροατήριον... συγκίνησις. Ὁ κ. Κυριακίδης μετὰ δριμύτητος καὶ ἐν συγκινήσει, πρὸ πάντων δταν τονίξῃ τὴν κατάστασιν τῆς ἐκκλησίας μας, ἀρχεται οὕτω:

«Τὸ ν. προνοεῖ περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου ὑπὸ ὄλωι ἐξαιρετικῆν περίστασιν. Καὶ ἀμέσως ἔρχεται τὸ ζήτημα ἀνπραγματι ὑπάρχῃ ἐξαιρετικῆν περίστασις. Καὶ ἀκολουθεῖ ἡ ἀπάντησις ὅτι εἶνε ὄχι μόνον ἐξαιρετικῆ ἀλλὰ ἐξαιρετικωτάτη, εἰα δὲν ἀπαντᾷ εἰς τὰ χρονικά τῆς αὐτοκεφάλου ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἀπὸ τῆς συστάσεώς τῆς μέχρι σήμερον. Θεμελιώδης ἀποστολικὸς κανὼν λέγει ὅτι ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύναται ἐπισκοπικὴ ἔδρα νὰ μελῆν κενὴ πλεον τῶν 3 μηνῶν. Ἡ χρεία τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου διαρκεῖ ἤδη ἔχει 3 ἀλλὰ 83 μῆνας. Ὁ ἴδιος κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Πάφου, ἧτις χρεύει ἤδη ἀπὸ 97 μηνῶν. Αὕτη εἶνε ἡ πραγματικὴ ἀντικανονικὴ θέσις τῆς Κύπρου, καὶ αὕτη εἶνε ἡ αἰτία, δι' ἣν κινδυνεύει νὰ κηρυχθῇ σχισματικῆ.»

Ὁ εἰσηγητὴς κατόπιν διὰ μακρῶν ἐξιστορεῖ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ζητήματος, καὶ ἀναφέρει τὰς διαφορὰς μεταλλαγὰς τῶν ἀποφάσεων τῶν Πατριάρχων, ἃς ἐπιρρίπτει εἰς ἐνεργείας τῆς «μεγάλης μειονότητος». Ὑποστηρίζει τὸ ἀντικανονικὸν τῆς Ἱ. Συνόδου ὡς αὕτη ἔχει σήμερον, καὶ λέγει ὅτι τὴν ἀπεκάλεσαν ἀντικανονικὴν καὶ συντρίμματα συνόδου καὶ ὁ πρῶν καὶ ὁ νῦν Οἰκ. Πατριάρχης, ἐκφρασθεὶς οὕτω πρὸς πρόσωπον σταλὲν ὑπὸ τῆς κηριακῆς μερίδος. Τὴν γνώμην ταύτην, λέγει, ἔχει ἡ «μεγάλῃ πλειονότης» τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ κοσμικοῦ ἢ ἐγγάμου κλήρου, τοῦ ἐρχομένου εἰς ἀμεσον συνάφειαν μετὰ τὸν λαόν, οὐχὶ δὲ τοῦ μοναχικοῦ, τοῦ διαμένοντος εἰς τινα μοναστήρια ἐπὶ τῶν βουνῶν τῆς Νήσου, καὶ ἡ μεγάλη αὕτη πλειονότης θέλει νὰ ἐκλέξῃ ὁ λαὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καθ' ὃ ἔχει δικαίωμα ἐκ τῶν προνομίων τῆς ἐκκλησίας μας. Ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος δέον νὰ εἶνε ἐκ τοῦ κλήματος τῆς Κύπρου καὶ οὐχὶ ἔξωθεν ὅσονδήποτε ἐπιφανῆς. Καὶ οἱ κανονισμοὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς Κρήτης λέγουσιν ὅτι καὶ ὁ κοσμικὸς καὶ ὁ μοναχι-

κὸς κληρὸς δέον νὰ ὦσι Κρήτες. Τοῦτο διὰ τοῦ εἰθίμου ἰσχύει καὶ ἐν Κύπρῳ.

Περὶ ὥραν 6 1/4 τῇ προτάσει τοῦ κ. Σώζου ἡ συζήτησις ἀνεβλήθη διὰ τὴν μεθαύριον Δευτέραν, ὅτε θὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ κ. Κυριακίδης, μὴ εἰσελθὼν εἰς εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ ν. Τὸ ν. θὰ πολεμήσῃ κατ' ἀρχὴν ὁ κ. Ἀραουζος. Μέχρι χθὲς, καὶ ἰδίως τὴν ἑσπέραν τῆς Τετάρτης, ἐγένοντο διαδήματα ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ, ὅπως συμφωνήσωσιν αἱ δύο μερίδες περὶ τρόπου ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου, ἴσως δὲ ἡ καλὴ αὕτη προσπάθεια ἐπαναληφθῇ μέχρι τῆς Δευτέρας.

Τὸ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ὑπόμνημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου θὰ ἠημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχές.

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Αὔριον ἡ Αὐτοῦ Πανιερότης ὁ Μητροπολίτης Κυπρίας προσκληθεὶς θὰ τελέσῃ τὴν λειτουργίαν εἰς τὸν ναὸν Φανερωμένης, καὶ περὶ τὴν 10 π.μ. θὰ χοροστατήσῃ κατὰ τὴν δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἡμῶν ἐπετείῳ. Τὰ σχολεῖα θὰ λάβωσι μέρος ὡς συνήθως.

ΤΑ Θ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

Ὡς μανθάνομεν ἐκ Λεμεσοῦ, ἡ ἐπιτροπεία καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἔσπον τὸ δυνατόν λαμπροτέραν διεξαγωγὴν τῶν Θ' Παγκυπρίων. Στρατιῶται ἀγγλοὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ νήσῳ λόχου ἐδήλωσαν ὅτι θ' ἀποτελέσωσιν ὁμάδα ἀγωνισματικῆς ποδοσφαίρου διὰ τὰ Θ' Παγκύπρια Εὐγέ των.

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τὴν μεθαύριον Δευτέραν ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας φθάσει εἰς Ἀθήνας, ὅπου θὰ παραμείνῃ ἑνεξήμενος εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ τὴν 27, 28 καὶ 29. Ὁ Βασιλεὺς θὰ ἐπιβαίνει τοῦ καταδρομικοῦ «Γαορμίας», ὅπερ θὰ συνοδεύσῃ ὁλόκληρος στόλος ἐξ ἐνεία πολεμικῶν. Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη εἶνε ἀνταπόδοσις τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Βασιλέως Γεωργίου εἰς Ρώμην, δὲν στεριεῖται δὲ πολιτικῆς σημασίας.

Τὸν Ἰταλὸν Βασιλέα θὰ συνοδεύῃ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός του, ἐν Ἀθήναις δὲ τῷ ἐτοιμάζουσι θαυμασίαν δεξίωσιν.

Ἡ ἐπανάστασις ἐν Ρουμανίᾳ.

Λονδίνον, 2.— Παρ' ὄλας τὰς αἰσιοδέξους ἐπισήμους εἰδήσεις, ἐκθέσεις ἐξακολουθοῦσι καταφθάνουσαι περὶ αἱματηρῶν συμπλοκῶν μετὰ τοῦ ρουμανικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν χωρικῶν, τοῦ πρώτου ἀνηλιῶς βαμβαρδίζοντος τὰ χωρία, τούτων δὲ δεικνυόντων ἀπελπιστικὴν μανίαν. (Ἡ τρεμερὰ αὕτη ἐπανάστασις τῶν χωρικῶν τῆς Ρουμανίας ἐξεργάγη πρὸ εἰκοσὶν ἡμερῶν ἐναντίον τῶν ἑβραίων.)

Διάδοχος τοῦ κ. Σουέτενχαμ.

Λονδίνον, 1.— Ὁ κ. Σύννεϋ Ὀλιβιὲ διωρίσθη Διοικητὴς τῆς Ἰαμαϊκῆς διαδεχθεὶς τὸν κ. Σουέτενχαμ παραιτηθέντα λόγῳ ἡλικίας.

Τέμπλα ἐκκλησιῶν.—Μοναδικὴ ἐργασία.

Προσκαλούμεν τὸ κοινὸν νὰ ἐπισκεφθῇ εἰς τὸ Κατάστημα μας δύο εἰκονοστάσια διὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου Ψημολόφου, τὰ ὅποια κατασκευάσαμεν ἡμεῖς.

Εἰς τὴν Ξυλογλυφίαν ἐτελειοποιήθημεν ἐν Ἀθήναις, ὅπου διεμείναμεν τρία ἔτη, ἀναλαμβάνομεν δὲ τὴν ἐκτέλεσιν οἰωνοδῆποτε ἐργασίῶν δι' ἐκκλησίας.

Τὸ Κατάστημά μας εὐρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν χοιροπωλείων, ἀπέναντι τῆς ταβέρνας Φανερωμένης, ἐν Λευκωσίᾳ.

Ἀγαθοκλῆς Χατζησαββᾶ
Γεώργιος Κυριακοῦ.

ΣΤΟ Κ. Γ. ΡΩΣΣΟΥ

Ἐφθασαν:— Ψάθες διαφόρων σχημάτων καὶ ποιότητων.

Μπισκότα κρέμας.— Σοκολάται γάλακτος, καὶ ἄλλων εἰδῶν.

Μυρωδικὰ, σαπούνια, ποῦδραι.